

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ ТА МИСТЕЦТВ
Кафедра «Дизайну середовища»

Методичні рекомендації
з дисципліни
«ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА»

для студентів 4 курсу спеціалізації «Дизайн середовища»
денного та заочного відділень

Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»;
Спеціальність 022 «Дизайн»
ОПП «Дизайн середовища»
ступінь вищої освіти «Бакалавр»

Харків 2025

Методичні рекомендації з переддипломної практики для студентів 4 курсу денної та заочної форми навчання першого рівня вищої освіти спеціальності 022 «Дизайн» за освітньо-професійною програмою «Дизайн середовища» Харків: ХДАДМ. 2025. 13 с.

Укладач:

ст. викладач кафедри «Дизайн середовища», канд. мистецтвознавства,
Віктор СЕВЕРИН

Рецензенти: канд. арх., доцент, доцент кафедри «Дизайн середовища»
Трегуб Н.Є.

Методичні рекомендації призначені для організації практичної роботи студентів 4 курсу денної та заочної форми навчання під час проходження переддипломної практики. Зміст методичних рекомендацій спрямований на формування у студентів умінь застосовувати теоретичні знання у практичній діяльності, розвиток творчої ініціативи, реалізація особистісного творчого потенціалу студента в межах виконання запропонованого завдання.

Завдання переддипломної практики орієнтовані на реалізацію даної мети, а також на отримання нових знань, необхідних дизайнеру, набуття необхідних вмінь та навичок, розвинення професійно-творчих здібностей.

Затверджено: кафедрою «Дизайн середовища»
(Протокол від 29 серпня 2025 р. № 1)

ЗМІСТ

Загальні положення.....	4
ВСТУП	5
МЕТОДИ НАВЧАННЯ.....	6
ЗМІСТ І СТРУКТУРА ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ.....	6
БАЗА ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ ТА РОЗПОДІЛ РОБОЧОГО ЧАСУ	7
КОНЦЕПЦІЯ ПРОЄКТНОГО РІШЕННЯ.....	8
ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ.....	9
ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ	10
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	11
ДОДАТКИ	15

ВСТУП

Переддипломна практика студентів бакалаврату є необхідним етапом навчання для отримання освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» зі спеціальності 022 «Дизайн». Переддипломна практика пов'язана з дисциплінами професійної підготовки, що безпосередньо впливають на неї: «Проектування», «Конструювання», «Світловий дизайн міста та дизайн візуальних комунікацій».

Метою практики є оволодіння студентами сучасними методами, формами організації в галузі їх майбутньої професії, формування у них знань, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- формування у студентів систем и знань у сфері означеної дисципліни;
- знайомство і вивчення спеціальної літератури по дизайн-організації приміщень різного за призначенням;
- вивчення функціонально-технологічних особливостей побудови дизайну обраного об'єкту проектування у відповідності до його функціонального призначення;
- втілення необхідних знань та практичних навичок в формуванні авторської пропозиції;
- сприяння творчому розумінню необхідності розробки проєктних проблем та засобів вирішення питань з обраної теми дисципліни;
- вибір об'ємно-планувального рішення об'єкту та розробка його функціональних зон;
- художньо-образне моделювання обраного об'єкту відповідно до його спеціалізації (на основі комплексних підходів, що враховують соціальні, функціональні, економічні, екологічні та естетичні аспекти здійснення проєктного рішення);
- сприяння розвитку професійних умінь з презентації результатів розробки власної пропозиції на обрану тему.

Дисципліна забезпечує спеціалізовані (фахові) компетентності: здатність аналізувати аналоги виконаних композицій за темою, здатність методичного опрацювання обраної теми, професійність виконання графічної подачі проєктної пропозиції та створення макетів.

Програмні результати: розробка власної пропозиції на обрану тему, затверджену викладачем; професійність виконання проєкту на задану тему.

Дисципліна вивчається протягом одного семестру 4-го курсу (50 навчальних годин, в тому числі 50 годин — самостійні).

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Переддипломна практика в закладах вищої освіти ОПП «Дизайн середовища» базується на методах усного та наочного навчання, що допомагають застосовувати знання на практиці. Під час переддипломної практики активно використовуються методи організації і здійснення навчально- пізнавальної діяльності: словесні, наочні і практичні; індуктивні і дедуктивні; репродуктивні і проблемно-пошукові, а також методи самостійної роботи. Для усвідомлення та осмислення отримуваних знань використовуються наступні методи:

- теоретичні (шляхом засвоєння викладеного матеріалу, аналіз спеціальної літератури);
- практична робота в процесі виконання пошукових робіт. Усні методи дозволяють в найкоротший термін передати велику за обсягом інформацію, поставити перед студентами проблеми і вказати шляхи їх вирішення.

У взаємозв'язку з усним викладенням матеріалу активно використовуються наочні методи, що підрозділяються на методи візуалізації (показ ілюстративного ряду) і методи демонстрацій (приладів, дослідів, технічних установок, відеокліпів). Впровадження нових технічних засобів (медіа - ресурс) розширює можливості наочних методів.

ЗМІСТ І СТРУКТУРА ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

За період проходження практики студенти зобов'язані здійснити: передпроектний аналіз об'єкту, збір та аналіз нормативної документації, збір та аналіз прототипів та допоміжних матеріалів за обраною темою; сформувані проєктні концепції в трьох варіантах, виконати фор-ескізи на планувальне, об'ємно-просторове рішення (3 варіанти); виконати 3 проєктні пропозиції з елементами формоутворення на основі аналізу проєктного завдання, сформувані проєктні пропозиції у формі графічної подачі переддипломної проєктної роботи.

БАЗА ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ ТА РОЗПОДІЛ РОБОЧОГО ЧАСУ СТУДЕНТА

Переддипломна практика проводиться під керівництвом наукового керівника на кафедрі «Дизайн середовища». Студентам запропоновано обрати місце проходження переддипломної практики. Переддипломна практика проводиться у 8 семестрі протягом трьох тижнів навчального року (18 робочих днів). Час проведення переддипломної практики встановлюється наказом по Харківській державній академії дизайну і мистецтв. До програми переддипломної практики (крім спеціальних питань) можуть входити виконання індивідуальних завдань з виконання дизайнерських рішень ділянки проектування, підготовка візуалізацій, підготовка доповідей, оформлення та захист проектної роботи з переддипломної практики. Календарний графік розподілу робочого часу для проходження переддипломної практики наведено у відповідній таблиці 1.

КОНЦЕПЦІЯ ПРОЄКТНОГО РІШЕННЯ як правило, формується паралельно з аналітичними дослідженнями, і ґрунтується на їх результатах. В процесі роботи на основі варіантного проектування і розгляду аналогів визначається стильовий напрям, об'ємно - просторове рішення, орієнтовні техніко-економічні, технологічні, ергономічні показники, тощо.

Оформлення графічної подачі

На підставі виконаної роботи і затверджених керівником рішень, виконується графіка ескізного концепт-проєкту на аркуші форматом зазначеному у завданні викладачем: на цій стадії відбувається опрацювання і конкретизація раніше прийнятих ескізних рішень.

Склад 1 проєкту (3 варіанти проєктної пропозиції):

Формат - А1.

Ситуаційна схема

Генеральний план М1:100

План підлоги, стелі М : 50

Розгортки стін М 1: 20

Фронтальний та поперечний розрізи

3D візуалізація

ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

За результатами переддипломної практики проводиться диференційований залік, який відбувається відкрито перед членами професорсько-викладацького складу на засіданні кафедри. Атестація за підсумками переддипломної практики проводиться на підставі створення проєктних пропозицій (3 варіанти) та відгуку керівника переддипломної практики. За підсумками атестації виставляється диференційована оцінка. Оцінка визначається з урахуванням своєчасності подання необхідних матеріалів завдання з практики, якості підготовленої презентації, рівня отриманих знань, рівня захисту студента та відповідно до шкали оцінювання результатів. При захисті переддипломної роботи здобувачеві задаються питання, за результатами яких виставляється диференційована оцінка за стобальною системою. 10 Проходження переддипломної практики оцінюється 100 рейтинговими балами. Сума балів (100 балів), яка відведена на практику, розподіляється між етапами виконання завдання кожного тижня.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формою контролю є диференційований залік. Для отримання оцінки достатньо пройти всі необхідні етапи процесів самостійної роботи. Підсумковий контроль засвоєння знань здійснюється у формі перегляду виконаних завдань з практики у вигляді презентації - на засіданні кафедри "ДС".

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	A	A+ 98–100	задовільно	64–74	D
			A 95–97		60–63	E
			A- 90–94	незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B		незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C				

КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ, ЯКІ МАЮТЬ БУТИ СФОРМОВАНІ В РЕЗУЛЬТАТІ ОСВОЄННЯ ДИСЦИПЛІНИ

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/022Dyzayn-bakalavr.28.07.pdf>

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі дизайну, або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій і методів дизайну та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Заплановані загальні компетенції навчання (ЗК)	Очікувані програмні результати навчання (ПРН)
<p>ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 2. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, такі письмово.</p> <p>ЗК 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК 9. Здатність зберігати та примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань. про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя</p>	<p>ПРН 1. Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях.</p> <p>ПРН 3. Збирати та аналізувати інформацію для обґрунтування дизайнерського проекту, застосовувати теорію і методику дизайну, фахову термінологію (за професійним спрямуванням), основи наукових досліджень.</p> <p>ПРН 6. Усвідомлювати відповідальність за якість виконуваних робіт, забезпечувати виконання завдання на високому професійному рівні.</p> <p>ПРН 8. Оцінювати об'єкт проектування, технологічні процеси в контексті проектного завдання, формувати художньо-проектну концепцію.</p>
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК)</p>	<p>ПРН 14. Використовувати у професійній діяльності прояви української ментальності, історичної пам'яті, національної самоідентифікації та творчого самовираження; застосовувати історичний творчий досвід, а також успішні українські та зарубіжні художні практики.</p>
<p>ФК 1. Здатність застосовувати сучасні методики проектування одиничних, комплексних, багатофункціональних об'єктів дизайну.</p> <p>ФК 2. Здатність здійснювати формоутворення, макетування і моделювання об'єктів дизайну.</p> <p>ФК 4. Здатність застосовувати навички проектної графіки у професійній діяльності</p> <p>ФК 7. Здатність використовувати сучасне програмне забезпечення для створення об'єктів дизайну</p>	<p>ПРН 16. Враховувати властивості матеріалів та конструктивних побудов, застосовувати новітні технології у професійній діяльності.</p>

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Нормативна:

1. ДСТУ БА.2.4-7:2009. Правила виконання архітектурно-будівельних робочих креслень.
2. ДБН В.2.2-9:2018. Громадські будинки та споруди. Основні положення. Київ: Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, 2019.

3. ДБН В.2.5-28:2006. Природне і штучне освітлення. Київ, 2009.
4. ДБН України В.2.2-40:2018. Інклюзивність будинків і споруд. Основні положення. Київ, Мінрегіон України, 2018.
5. ДБН В.1.2-7-2008. Система забезпечення надійності та безпеки будівельних об'єктів. Основні вимоги до будівель і споруд. Пожежна безпека. Київ, 2008.
6. ДСТУ ISO 8995-2003. Принципи зорової ергономіки. Освітлення робочих систем у середині приміщень (ГОСТ ISO 8995-2002, IDT). К.: Держстандарт України, 2003.
7. ДБН В.2.2-20:2008. Будинки і споруди. Готелі. Зміна №1. [Чинний від 2018-11-20]. Вид. офіц. Київ: Мінрегіон України, 2008. 18 с. (Інформація та документація).

Базова література:

1. Білодід Ю.М., Поліщук О.П. Основи дизайну: Навч. посіб. К.: Вид. ПАРАПЛАН, 2021. 240 с.
2. Бойчук О. Чинник системності в інноваційному дизайні // Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. :Харків 2019. № 5. С. 5-11.
3. Василенко О.С. Ергономіка офісного середовища. К.: КНУБА, 2019.
4. Веретільник Т.І., Мисник Л.Д.. Основи теорії кольору. Навчально-методичний посібник для здобувачів освітнього ступеня бакалавра спеціальності 186 “Видавництво та поліграфія”. М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т. Черкаси : ЧДТУ, 2020. 130 с.
5. Гейнс Джоанна. Дизайн простору, у якому хочеться жити. Київ: ArtHuss, 2019. 352 с.
6. Етвуд Ребекка. Як зробити дім яскравішим: натхнення і практичні поради. Київ: ArtHuss, 2020. 272 с.
7. Йоганнес Іттен. Наука дизайну та форми. Вступний курс, який я викладав у Баухаузі та інших школах. Пер. з нім.: переклав Сергій Святенко. Київ. Вид-во «ArtHuss», 2021. 136 с.
8. Кривуц С.В. (2021). Концепція біоміметичного дизайну: виклики сьогодення // Scientific Collection «InterConf», (72): with the Proceedings of the 5th International Scientific and Practical Conference «Scientific Community: Interdisciplinary Research». Hamburg, Germany: Busse Verlag GmbH, С. 467-476.
9. Кривуц С.В. Стратегії формування інтер'єрного простору з урахуванням дітей з дисфункціями сенсорної інтергації // Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції " Актуальні проблеми сучасної науки та освіти" (Україна, м. Львів, 18-19.02. 2023 р.). Львів. 2023. С. 7-1.
10. Кривуц С.В. Гуманістична філософія освіти крізь призму української національної спадщини Г. Сковороди (на прикладі проектних концепцій студентів 1 к. ДАЛС кафедри «Дизайн середовища», ХДАДМ). II міжнародна науково-практична конференція “Синергія науки і бізнесу у повоєнному відновленні регіонів України” (ХНТУ, 24–26 квітня 2024 року) у 3-х т. ; Т. 1 / за ред. О. В. Чепелюк.

Одеса : Олді+, 2024. Т.1. С.173-176.

11. Кривуц С.В., Бондаренко В.В. Сучасні тенденції формування громадського інтер'єрного простору засобами біофільного дизайну (на прикладі елементів води) // Український мистецтвознавчий дискурс. Київ. 2025. №6.
12. Лауэр Дэвид, Пентак Стивен. Основи дизайну Київ: ArtHuss, 2019.304 с.
13. Лаптон, Філіпс. Основи. Графічний дизайн. Київ: ArtHuss, 2020. 180 с.
14. Новосельчук Н.Є. Дизайн інтер'єру: навч. посібник. Полтава: Нац. ун-тет імені Юрія Кондратюка, 2020. 165 с.
15. Папанек В. Дизайн для реального світу. Екологія людства та соціальні зміни. Київ: ArtHuss, 2020. 480 с.
16. Северин В.Д. Джерело створення асоціативного образу в дизайні / В.Д. Северин, Н.В. Северин / Зб. наук. Праць «Гуманітарний часопис», 2019, № 4. Х.: НАУ ім. М.Є. Жуковського «ХАІ». С. 140-147.
17. Северин В.Д., Северин Н. В., Проценко О. П. Дизайн експозицій в сучасній проектно-художній діяльності // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. Київ, 2020, № 1. С. 111-116.
18. Severyn V., N. Severyn, Chebotarev M. and others. Ecological design as a modern cultural trend // Ukrainian Journal of Ecology. 2021. Vol. 11, issue 3. Pp. 385-389.
19. Severyn V., Bondarenko I., Tarasov V., Yermakova T. The Syntax and Semantics of Modelling Exhibition Spaces: A Case Study of the Hryhorii Skovoroda National Literary and Memorial Museum (Ukraine) // Muzeológia a kultúrne dedičstvo. 2023. Vol. 11, issue 6. Pp. 5-22.
20. Severyn V. The Concept of the Restoration Project of the Hryhorii Skovoroda Museum in the Context of Preserving Ukrainian Cultural Heritage Objects Viktor Severyn, Nadiia Severyn. Culture and Arts in the Modern World. Issue 25 • ISSN 2616-423X (Online). Pp. 125-139.
21. Сьомка С. В. Основи дизайну архітектурного середовища : підручник. Київ : Видавництво «Ліра-К», 2020. 480 с.
22. Сьомка С.В., Антонович Є.А. Дизайн інтер'єру, меблів та обладнання : підручник. Київ : Видавництво «Ліра-К», 2018. 400 с.
23. Сталий розвиток: захист навколишнього середовища. Енергоощадність. Збалансоване природокористування: Колективна монографія / за наук. ред. д.т.н., проф. Мальованого М.С. Львів: ТзОВ «ЗУКЦ», 2020. 649 с. (співавтори Моргун О.В., Трегуб Н.Є., Бондаренко В.В., Босий І.М.);
24. Харпер К. Стили інтер'єру. Київ: ArtHuss, 2019. 223 с.
25. Severyn V., Bondarenko I., Tarasov V., Yermakova T. The Syntax and Semantics of Modelling Exhibition Spaces: A Case Study of the Hryhorii Skovoroda National Literary and Memorial Museum (Ukraine) // Muzeológia a kultúrne dedičstvo. 2023. Vol. 11, issue 3. Pp. 5-22.
26. Severyn V. The Concept of the Restoration Project of the Hryhorii Skovoroda Museum in the Context of Preserving Ukrainian Cultural Heritage Objects Viktor Severyn, Nadiia

Допоміжна література:

1. Легенький Ю. Г. Дизайн: культурологія та естетика. Київ : КДУТД, 2000. 272 с.
2. Норман Дональд. Емоційний дизайн. Чому ми любимо (або ненавидимо) речі довкола нас. Київ: ArtHuss, 2019. 380 с.
- Северин В.Д. Використання плазмових та LCD-панелей у дизайні музейних експозицій. Харків: ХДАДМ, 2018. № 3. С. 15-20.
3. Северин В.Д. Генеза виставкової діяльності в Україні // Збірник наукових праць «Новий колегіум», 2018, № 3. С. 40-47.
4. Северин В.Д. Сучасне освітлення у дизайні музейних експозицій. Харків: НАУ ім. М.Є. Жуковського «ХАІ». 2018. № 2. С. 89-99.
5. Северин В.Д. Філософсько - культурологічний вимір виставкової діяльності в комунікативному просторі суспільства // Збірник наук. праць, зареєстрований у міжнародній базі «Index Copernicus» «Гуманітарний часопис», 2018, № 4. С. 45-53.
6. Коваль Л.М. (2012). Принципи формування дизайну предметно-просторового середовища засобами LED-технологій. Дис. канд. мист.: 17.00.07 / ХДАДМ. Харків: ХДАДМ. 278 с.
7. Kryvuts Svitlana Vasylivna, Gonchar Olena Valentynivna. Polyfunctionality of 3D videomepping as a new structural model of communicative influence in a design environment / Aktuelle Themen im Kontext der Entwicklung der modernen Wissenschaften: der Sammlung wissenschaftlicher Arbeiten «ΛΟΓΟΣ», Dresden: NGO «Europäische Wissenschaftsplattform», 2019. B. 6. Pp. 17-19.

ДОДАТКИ

Навчально-методичне видання

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
з «ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ »

для студентів 4 курсу СВО бакалавр
денної та заочної форми навчання
спеціальності 022 «Дизайн»

ОПП Дизайн середовища

ХДАДМ. Україна. 61002. Харків